

Eksperymentalny tucz sandacza (*Sander lucioperca*) w systemach recyrkulacyjnych – uwagi i spostrzeżenia

Mirostaw Szczepkowski¹, Bożena Szczepkowska¹, Michał Kozłowski¹, Iwona Piotrowska¹, Zdzisław Zakęś²

¹Zakład Hodowli Ryb Jesiotrowatych, Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie

²Zakład Akwakultury, Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie

W pracy przedstawiono wyniki badań dotyczących różnych etapów tuczu sandacza w systemach recyrkulacyjnych. W badaniach wstępnych wytypowano optymalną paszę komponowaną, którą następnie zastosowano w zasadniczym tuczu, do osiągnięcia przez ryby wielkości komercyjnej powyżej 400 g. Badania przeprowadzono w trzech etapach, w grupach ryb o początkowej masie ciała około 10 g (etap I), 40 g (etap II) i 150-210 g (etapy IIIa i IIIb). Założone etapy podchowu były efektem przyjętych rozwiązań technologicznych: przeniesieniem narybku do basenów podchowowych o coraz większej kubaturze oraz koniecznością wykonywania zabiegów hodowlanych (sortowania ryb). Spośród trzech zastosowanych pasz: linii Ivory (Aller Aqua) o zawartości białka 54% i tłuszczu 20%, Performa 4GR (Aller Aqua) – 54% białka i 15% tłuszczu, Inicio Plus (Biomar) – 52% białka i 26% tłuszczu, porównywalne wyniki tempa wzrostu i wartości współczynników pokarmowych FCR uzyskano podczas karmienia paszą Ivory i Inicio Plus, a znacznie słabsze przy karmieniu paszą Performa. Podczas przeprowadzonego tuczu wartości FCR, które są jednym z najważniejszych wskaźników hodowlanych, były wyższe niż u innych gatunków ryb będących przedmiotem intensywnego chowu i wahały się od 0,8 w początkowej fazie do 1,4-1,6 pod koniec tuczu. Stwierdzono, że bardzo istotnym czynnikiem efektywnego podchowu sandacza jest sortowanie, a jego brak może powodować negatywne skutki (kanibalizm lub nadmierne różnicowanie się wielkości ryb) we wszystkich etapach tuczu. Wyniki naszych badań wskazują, że tucz sandacza jest możliwy, a najważniejszymi czynnikami determinującymi jego efektywność są warunki środowiskowe, przede wszystkim temperatura wody, sortowanie obsad oraz właściwe żywienie.